

Selvitys vanhuspalvelujen kokonaisuudesta

VD/8791/00.02.03.00/2019

ML-L/AA

Vanhus- ja vammaispalvelut ovat laatineet selvityksen vanhuspalvelujen kokonaisuudesta. Vuoden 2020 käyttösuunnitelmaan kaupungin valtuusto asetti vanhus- ja vammaispalveluille vaateen laatia selvitys, jossa kuvataan vanhuspalvelujen kokonaisuus; nykyiset asiakasmäärät yksiköittäin, henkilökuntasuhde, hinta, laatu sekä tulevaisuuden palvelukysynnän kasvun aiheuttamien palveluiden määrällinen lisäystarve. Näiden lisäksi selvityksessä kuvataan oman palvelutuotannon ja ostopalvelujen kustannukset. Selvityksen osaksi on lisäksi laadittu valtuustoon vaateesta toimenpideohjelma ikääntyneiden erilaisten asumisratkaisujen toteuttamiseksi. Selvityksen perusteella on laadittu alustava vanhuspalvelujen kehittämisstrategia, joka täsmentyy vuosittaisessa käyttösuunnitelmassa. Kehittämisstrategia liitetään osaksi taloussuunnitelmakautta (2021-2024) ja ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelman (2018-2022) toimenpideohjelmaa. Selvityksessä esitetään asiakas-, päätös- ja potilasmäärät sekä vakanssien määrä vuoden 2019 osalta. Oman toiminnan ja ostopalvelujen kustannukset ovat vuoden 2018 Kuusikko-raportin mukaan, joka on viimeisin julkaistu vertailutieto.

Kokonaisselvitykseen on lisäksi yhdistetty lakisääteinen vuosittain raportoitava Vanhuspalvelujen riittävyys ja laatu -raportti vuodelta 2019. Vanhuspalvelulain 6 §:n mukaan kunnan sosiaalihuollosta vastaavan toimielimen on vuosittain arvioitava iäkkäiden henkilöiden tarvitsemien sosiaalipalvelujen riittävyyttä ja laatua alueellaan. Palvelujen laadun ja riittävyyden arvioimiseksi kunnan on kerättävä säännöllisesti palautetta palveluja käyttäviltä, heidän omaisiltaan ja läheisiltään sekä kunnan henkilöstöltä. Lisäksi kunnan on koottava tiedot palveluihin käytetyistä taloudellisista voimavaroista sekä henkilöstön määrästä ja koulutuksesta. Arvioinnissa on myös otettava huomioon sosiaaliasiamiehen vuosittaisessa selvityksessä esitetyt havainnot.

Palvelujen saatavuus on vuoden 2019 aikana toteutunut lain edellyttämällä tavalla. Palvelujen odotusajat ovat Vantaalla olleet normien mukaisia niin palvelutarpeen arvioinnissa, omaishoidontuessa, kotihoidossa kuin pitkäaikaisessa ympärivuorokautisessa hoivassakin. Vanhuspalveluiden laatua arvioidaan asiakaspalautteen ja asiakastytytyväisyyden, RAI-arviointimittarin, henkilöstöltä kerätyn palautteen, potilas- ja asiakasturvallisuusilmoitusten sekä esimerkiksi sosiaali- ja potilasasiamiehen vuosittain antaman selvityksen perusteella.

Vanhus- ja vammaispalvelujen johtaja esittelee raporttia, jossa on kuvattu vanhuspalvelujen kokonaisuus ja arvioitu vanhuspalvelulain 6 §:n edellyttämällä tavalla palveluiden riittävyyden ja laadun toteutumista Vantaalla vuonna 2019.

Vanhusneuvosto 10.6.2020 § 9

Esitys:

Päätetään merkitä tiedoksi.

Käsittely:

Laaja esittelyaineisto löytyy Extranetistä. Lahnalampi-Lahtisen selostus tiivistetysti: vantaalaisista yli 75-vuotiaista yli 80 % on normaalipalveluiden käyttäjiä - ei vanhus- ja vammaispalvelujen, jossa kaikki palvelut perustuvat päätökseen. Palveluja on kyetty järjestämään lakisääteisessä ajassa (3 kk) niitä tarvitseville ja Vantaalla on myös toteutunut hyvin asiakkaan ja omaisen mukana olo vanhuksen

palveluntarpeen arvioinnissa. Lahnalampi-Lahtinen totesi, että palvelujen arvioinnissa vanhusneuvoston rooli on tärkeä, mutta osallisuutta palvelujen suunnittelussa pitää parantaa, esimerkkinä Tikkurilaan tulevan vanhustenkeskuksen yhteisökylä ja muut vanhustenkeskukset sitä mukaa, kun niitä rakennetaan. Määrärahoja vanhuspalveluihin Vantaa käyttää vähiten, 9987 € per 75-vuotias. Vantaa kuitenkin vanhenee nopeiten, joten määrärahatarve kasvaa ja tarvitaan lähes 10 miljoonaa euroa lisää/vuosi, jotta kyetään pitämään nykyinen peittävyys.

Keskustelussa todettiin tarve rakentaa toimiva kokonaisuus niukkenevien resurssien varaan. Huolta herätti terveysasemien tilanne, tiedonkulku, saattohoito sekä kotihoidon ja kotona asuvien muistisairaiden tilanne. Muistisairaiden tukemiseksi peräänkuulutettiin muisti- ja ikäystävällisen kunnan eteenpäin viemistä ei vain pilottina, vaan pitkäjänteisenä hallintorajat ylittävänä yhteistyönä. Alla oleva dia (löytyy myös Extranetissä olevasta diaesityksestä, no. 27) tiivistää palvelujen kokonaisuuden.

Vanhusen hyvinvoinnin ja toimintakyvyn tukemisessa on mukana koko kaupunki

Päätös:

Kuultiin Minna Lahnalampi-Lahtisen selonteko ja todettiin, että Vantaalla palvelut ovat asianmukaisella tasolla. Lisäksi todettiin, että ikä- ja muistiystävällinen kunta -pilotteihin vanhusneuvoston edustajat olisi hyvä saada mukaan. Merkittiin päätös tiedoksi.

Liite:

Selvitys vanhuspalvelujen kokonaisuudesta

Lisätiedot:

vanhus- ja vammaispalvelujen johtaja Minna Lahnalampi-Lahtinen, puh. 050 312 1815, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi